

ningen til Folketinget fra 22. Generalforsamlings 1. del, side 120-122.

Interessen i 4. udvalgs debat koncentrede sig om indlæggene fra Spanien — der fik støtte for sine synspunkter i indlæg fra en række latinamerikanske og arabiske lande — og Storbritannien.

Fra spansk side angreb man først og fremmest Storbritanniens vægring ved at forhandle på grundlag af den på 22. samling vedtagne resolution 2353 (der i realiteten peger på en overdragelse af suveræniteten til Spanien). Storbritannien havde gennem sine svar til generalsekretæren tydeligt vist, at det ikke ønskede at opgive sin tilstedeværelse ved indgangen til Middelhavet — en tilstedeværelse, som udelukkende skyldtes militære hensyn. Den spanske regering havde tilbudt Gibraltars indbyggere maksimale garantier, i spørgsmål som nationalitet, bopæl, rejse m. v. Spanien ønskede ikke at assimilere en befolkning eller at gøre Gibraltars indbyggere til spaniere mod deres vilje, men ønskede kun at genvinde spansk territorium, i hvilket Gibraltars indbyggere kunne leve i fred og frihed og nyde alle de rettigheder og privilegier, som de var berettiget til. De britiske myndigheder havde ikke taget imod denne udstrakte hånd, men havde tilladt nogle få ekstremister at terrorisere Gibraltars gader for at få standset en dialog mellem Spanien og Gibraltars befolkning. I stedet for at rette sig efter Generalforsamlingens resolutioner havde Storbritannien lovet fortets indbyggere en ny forfatning, der på ingen måde ville ændre Storbritanniens reelle hold på fortet. Basen i Gibraltar kunne imidlertid kun give ca. halvdelen af den nuværende befolkning i området beskæftigelse. Alt andet civilt liv var afhængigt af Spanien, og uden Spaniens samarbejde var en selvstændig civilbefolkning i Gibraltar utænkelig. Med den nuværende britiske indstilling kunne det tage lang tid, før området vendte tilbage til Spanien, men det var meget tvivlsomt, om sønnerne af Gibraltars nuværende indbyggere ville ønske at leve i det nye Gibraltar, som Storbritannien var ved at skabe.

Fra britisk side henvistes til, at Gibraltarbefolkningen ved folkeafstemningen i 1967 med overvældende flertal havde givet udtryk for, at den ønskede at opretholde tilknytningen til Storbritannien. Man kunne

i øvrigt ikke pludselig se bort fra det i pagten og FN's kolonideklaration nedlagte princip om befolkningens selvbestemmelsesret. Det fra spansk side fremførte argument, hvor efter kun Gibraltars såkaldte oprindelige befolkning — visse grupper, der i dag bor i Spanien — kan udøve denne selvbestemmelsesret, kunne man ikke godtage. Befolkningen i Gibraltar havde levet der i op mod 250 år, og i øvrigt ville den spanske tankegang føre til kaotiske forhold, ikke blot i Gibraltar, men også andetsteds, f. eks. på Fiji, hvor det indiske befolkningselement i så fald ikke skulle have mulighed for at deltage i øens styrelse.

I et af arabiske og latinamerikanske lande fremlagt resolutionsforslag beklages, at den administrerende magt ikke har efterlevet den på 22. samling vedtagne resolution om Gibraltar, og det erklæres, at en fortsættelse af Gibraltars kolonistatus er uforenelig med principperne i FN's pagt og kolonideklarationen. Den britiske regering anmodes om at tilendebringe Gibraltars kolonistatus ikke senere end 1. oktober 1969 og opfordres til ufortøvet at påbegynde de i sidste års resolution forudsatte forhandlinger med den spanske regering.

Forsøg fra Guyanas og visse afro-asiatiske landes side på at opnå en mere afbalanceret tekst blev blankt afvist af forslagsstillerne og Spanien. Resolutionsforslaget blev derfor vedtaget i uændret skikkelse af 4. udvalg den 16. december 1968 med 66 stemmer for (samtlige arabiske og kommunistiske lande, herunder Jugoslavien, samt latinamerikanske lande, Spanien, Grækenland og Tyrkiet, 10 francophone afrikanske lande, Afghanistan, Cambodia, Cuba, Cypern, Ækvatorial Guinea, Indonesien, Iran, Philippinerne, Somalia, Tanzania og Zambia) og 18 imod (udover Storbritannien 14 Commonwealth-lande, Liberia samt Sverige og Danmark), medens 31 afstod (af vestlige lande Belgien, Finland, Frankrig, Nederlandene, Island, Irland, Italien, Luxembourg, Norge, USA og Østrig, af Commonwealth-lande Ceylon, Ghana, Indien, Kenya, Pakistan, Trinidad/Tobago og Uganda, af francophone afrikanske lande Cameroun, Den centralafrikanske Republik, Madagascar, Niger, Senegal, Togo og Øvre Volta samt herudover Etiopien, Israel, Japan, Mexico, Nepal og Thailand).

I stemmeforklaringer fremhævede flere